

Lurško Devico in njo je podarila farni cerkvi v Lembahu. Dan in ura slovesnosti je bil napovedan. V nedeljo, dne 17. julija se je popoldne ob 2 zbrala šolska mladina z učitelji pri cerkvi, prišlo je tudi mnogo odraslih ljudi in čez 60 belo oblečenih deklet. Teh je 8 neslo lep tron za novo podobo Matere božje. Po večernicah se poda dolga procesija, katero so vodili gospod župnik, h križu na polju in ondi pričakuje Lurško Devico. Ko gospod Dolnalik na okinčanem vozu pripelja novo podobo in njo razkrije, smo veselo zaklicali: oh kako lepa je! Tukaj pri križu so čast. gospod župnik njo blagoslovili in spregovorili nekaj besedij, potem pa zapojejo zvonovi, strelba zadoni in s pobožnim petjem in molitvami sprejmljamo ljubo Devico k farni cerkvi. Solznati smo bili pri procesiji, razjokali pa se smo, ko pridemo v razsvetljeno hišo božjo, na nov dom Lurške Device. Odmolili smo litanije lavretanske, in preden smo zapustili hišo božjo, smo še enkrat poklekili pred sveto Devico, ponižno smo se nji priporočili in njo prosili, naj bode naša mila mati, mi pa bomo njeni zvesti otroci. Hvala bodi čast. gospodu župniku, da so nam priredili spet novo veselje, in hvala dobri gospej za njeni mili dar. Slišali smo, da bodemo letos imeli še tretje veselje. Pri križu na polju, kjer smo pričakovali nove zvonove, Lurško Devico, bode se kapelica stavila.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Državni zbor je dognal svoje delo v četrtek so razšli gg. poslanci, vsak v svojo domovino potem, ko so vsprejeli vse načrte postav za kronsko veljavo, včeraj pa so isto storili v Gosposki hiši. Sedaj pa se začne delo za ministra. Baron Rothschild se dela, kakor da bi ne dal rad posojila ministru za drž. finance, češ, da mu premalo vrže, vsled tega pa le-ta misli, da shaja tudi brez posojila, če ne bodo pretrdi ti, ki imajo državne zadolžnice ali obligacije v rokah. Ako vsprejmejo le-ti nove obligacije za stare, ne da tirjajo gotovega denarja za-nje, potem ministru ni treba posojila. Upamo, da to storijo. — Da odstopi vojni minister, fem. baron Bauer, neki ni resnica. Tudi pri njem hodi za denar: on ga več tirja, finančna ministra, avstrijski in ogerski, pa ga ne dasta.

Štajarsko. Kakor druga leta, tako tudi letos nemški liberalci niso volili koga niti izmed nemških konservativcev, niti slovenskih poslancev v delegacijo. Našo deželo zastopa v njej torej le nemški liberalci. Lepo to ni in tudi ne pravično, ali liberalno je tako. — »Südmark« izdaja nov list kot prilogo nemških listov; ne verjaniemo, da bode sedaj kasa tega društva bolj polna. Tudi Nemcem, kar je zmernih, preseda to društvo, saj ga ni treba pa dela vendar-le veliko prepira v raznih krajih.

Koroško. Deželni poslanec P. Lax je odložil poslanstvo in bode nova volitev dne 20. avgusta. Da Slovenci zmagajo, ni upanja, kajti volilni okraj je tako sestavljen, da slov. volilci ne morejo priti do večine. Vsled tega se letos ne vdeležijo volitev. Škoda! — Tujcev je letos precej po deželi. Denarja pustijo taki res nekaj, toda v npravnstvenem oziru ne prinesejo tujci, najbolj judje, sreče v deželo.

Kranjsko. Deželna vlada je ustavila sklep mestnega zastopa v Ljubljani, po katerem naj bi bila imena ulice le slovenska, ker tak sklep krati neki pravice Nemcev. Kaj pa je torej s pravicami Slovencev v Mariboru, na Ptui, v Celji? V vseh teh mestih ne najde človek

niti ene ulice, da ima poleg nemškega slov. ime in vendar prebiva v njih razmerno več Slovencev, kakor v Ljubljani Nemcev. — V Novem mestu je nekaj nemškutarjev in ker ne morejo doma priti do moči, grdijslo slov. naprave, zlasti pa tamošnjo gimnazijo po nemških listih, n. pr. v »Tagespost«, »D. Wacht«. To je malo častno za njih »nemško omiko«.

Primorsko. Ker je dež. glavar, grof Coronini propal o volitvah za občinski zastop, vjezilo ga je tako, da se je odpovedal poslanstvu; nazadnje pa si je vendar-le premislil in tako ostane še naprej v svojih častnih službah. On ni prijatelj Slovencev, toda tudi čez rmeno-črne mejnike, tje v Italijo ne gleda, kakor drugi.

Tržasko. V delegaciji zastopa Trst in okolico jud. dr. Luzzato, ali res ne morejo Italijani biti brez svojega juda? — Pomorsko društvo Lloyd dobi novo ladjo, izdelano v Londonu. Ta ladja bode največja, kar jih ima društvo. Društvo dobiva veliko podporo od države.

Istersko. Pri c. kr. okr. sodnji v Trstu je bil obsojen kmet Ivan Nemec na en mesec v ječo, ker se mu je dokazalo, da je pri obč. volitvah v Gažonu volil dvakrat: za se in za Gregorja Nemca; se ve, da je volil z Lahi in more biti tudi na njih prigovarjanje.

Hrvaško. Skof dr. Strossmayer misli, da ni mogoče ogerski vladi prenarediti jugoslovanske akademije v hrvaško-slovansko. To bi bilo zoper pravila akademije. Resnica, ali kedaj se madjarska sila zmeni za pravico?

Ogersko. Bela pl. Lukacs je postal minister za trgovino. Možu se poje hvala, da je jako nadarjen pa tudi vnet za madjarsko slavo. — Povodenj je na mnogih krajih napravila veliko škodo.

Vunanje države.

Rim. Kakor se poroča, imenujejo sv. oče Leon XIII. dalmatinca o. E. Soldati za nadškofa in patrijarha v Benetkah. Soldati je torej avstrijec po rodu.

Italijansko. Koliko šteje Italija prebivalcev? Po novem štetju ima jih 20.847.191, v desetih letih se je število nategnilo za 1.608.910, ali tudi izselilo se jih je veliko v daljno Ameriko. — Kralj Umberto je daroval za prebivalce, katerim je poškodovala lava iz gore Etna posestva, 20.000 lir, škoda pa je jako velika.

Francosko. Anarhistov prihaja čedalje več v glavno mesto francoske republike in bati se je ondi novih nesreč. Mesto je sicer pomnožilo število redarjev, ali kaj pomaga, ko se tudi število anarhistov in sploh ljudi, ki hočejo živeti na lahkem, od pohajkovanja, jako silno množi!

Belgijsko. Zmerom bolj se kaže, da ne bode nič iz splošnje volilne pravice, kajti liberalci se bojijo, da bi jim potlej ne bilo moči več priti do večine. Zato se branijo enake postave na vse kripje.

Nemško. K Bismarcku, ki biva sedaj v Kisingu, je prišlo zadnje nedeljo kacic 4500 mož iz raznih mest in je vidno, da je to trolasemu knezu ljubo, ker bode cesarju v oči. Drugih nasledkov pa brž tudi taki »pohodi« nimajo za državo, najmanj pa pomorejo njemu kedaj na prejšnje mesto. Za-nj je le še »mesto mrmranja«.

Rusko. Minister za drž. finance, Višnjegradski je odstopil, ker se mu zdravje še ni vzboljšalo. — Kolera se širi in je od četrta do petka v raznih mestih zbolelo 699 ljudi, izmed teh je 391 jih umrlo. Najbrž pa je še to število prenizko.

Bolgarsko. Čvetero morilcev ministra Belčeva so ujeli ter jih obsodili, enega na vešala, druge pa v ječo na čas življenja. Pri obravnavi se je pokazalo, da so zločinci živeli ob ruskih denarjih.

Srbsko. Prejšnji kralj, Milan se ne da miru ter hoče sina, mladega kralja Aleksandra, spraviti na slaba

pota. Tako se sploh sodi, kajti Milan ne pusti kraljici Nataliji do sina kralja in »vladar« Ristić potegne rad z njim. Vpraša se, iz kakih namenov to stori? Mar misli kedaj sam splezati do krone?

Afrika. Marokanski sultan ni hotel podpisati trgovinske pogodbe z angleško vlado in sedaj so strune jako napete med njim in angleško državo. Mogoče je lahko, da pride do vojske, ali to bi bila velika nespamet od njega, saj ne more zmagati in kaj čaka potem sultana? Nič druga, kakor ponižanje, če še ne kaj hujega.

Amerika. V tem, ko smo imeli v Evropi vedno deževno vreme, bila je v novem svetu velika vročina in z njo veliko neviht. Pri Weelingu, v zahodni Virginiji, je taka nevihta eno rodbino vtopila v naliwu, v lesovih pri Kay-City pa je nastal požar, ki je vgonobil velike širjave logov in je tudi blizo pol tega mesta vkončal.

Za poduk in kratek čas.

Kako so Prusaki rešili Joška.

Napisal J. Sattler.

II.

Nekega dne me obiščejo mati. Pri vratih so stali in me čakali. Vojak pride po mene. Silno tesno mi je bilo krog srca. Polotili so se me čudni občutki: veselil sem se in bal. Ko me uzrejo mati, zasvetijo se jim solze v očeh. Uboga mati, saj so vedno mislili in upali, da postanem duhovnik, da bom molil in maševal za njih. Ta misel jih je krepila pri trudapolnem delu; ta up jih je tolažil v britkostih in nadlogah. Ali sedaj? Vse sladke njih nade so splavale po vodi; izginila je tolažba starih dnij. Stal sem v oguljenem plašču pred njimi kakor strasil. Ni bilo več nobene dvojbe; bil sem žalostna istinitost vojaška. Nekaj hipov sva stala nema; potem pa rečejo mati otirajoč si solze iz oči: »Moj Bog, takosnega te moram videti! Oh, kaj sem doživela! Koliko skrbij in truda me je stalo, da si se šolal! Sedaj je pa vse brez uspeha!«

Da-si me je solz bilo srami v pričo tovarišev, vendar se nisem mogel premagati. Porosilo se je tudi meni oko. Komu bi pa materine solze ne segle v globino srca? Kdo bi mogel gledati plakajočo mater brez gane? Ihteč rečem: »Volja božja!« Potem hitim prosit vodjo, da bi smel spremljati mater. Od kraja mi ni hotel tega dovoliti, češ, da sem novinec in se toraj ne znam vesti vojaški. Najbrž pa mi je branil izhod radi krasne moje obleke! Naposled ga vendar gane prošnja matere same.

Šla sva. Med potjo jamejo zopet tarnati:

»Kaj bo iz tebe?«

»Ne žalujte, mati. Bog še obrne vse prav, saj se brez svete njegove volje nič ne zgodi.«

S temi besedami sem jih pomiril nekoliko. Čudovito moč ima vera v previdnost božjo. Ko se spomnimo, da dela neskončno modri Bog vse prav, odvali se nam s potrtega srca obupnosti težki kamen. Vera nam pravi, da ima Oče nebeški z nami najboljše namere. On nam ne nareja boli, nego hoče le blaginjo našo.

Spremljal sem mater kraj deroče Drave proti Sv. Petru. Mnogo sva si imela povedati. Hitro so minile ure. Prišel je ločitve čas. Oh kaka ločitev! Uboga mati se me oklenejo glasno plakajoč. Toda nič ni pomagalo. Odtrgala naju je usoda nepreporna. Jeden pogled še v najmilsi obraz, in srečno blaga, zlata mati! Drava je zašumela, ko bi hotela oglušiti ihtenje materino in moje.

III.

Bilo je sredi meseca junija. Na vadišču za Mari-

borskim pokopališčem smo stali novinci v dolgih vrstah. Major C. jaše dva-, trikrat gor in dol med redmi, motreč nas mlade vojake; naposled obstane in izpregovori nekako tako-le: »Naš polk je sedaj na Moravskem; dopolniti si mora moštvo. Vojska naša bode potem tako silna, da pobijemo vse Prusake. V štirinajstih dneh smo v Berolinu, v stolnem mestu Pruskem; potlej je konec vojni.« Po teh ognjevitih besedah vpraša glasno, da se je daleč razlegalo:

»Kdor hoče iti rade volje k polku, naj stopi naprej!«

Nekoliko hipov je bilo vse mirno; potem pa stopijo nekateri iz redij; med njimi bil sem tudi jaz. Kako to? bote morda vprašali. Si-li pozabil materinih solz? Nisem jih in jih ne bom nikoli; toda življenje v vojašnici mi je bilo neznosno. Rajši trpim vse vojne britkosti in nevarnosti, nego da bi samo nosil kruh, pometal vojašnico in krtačil slamnik. Biti sem hotel pravi vojak. Vrhu tega mi je pa rojila po glavi misel, da bi hitreje avanzoval v vojni.

Zvečer sem pisal materi. Tolažil sem jih in se priporočal njihovi ljubezni in molitvi.

Drugi dan dobimo novo obleko in opravo ter sploh vse, kar je potrebno za vojno. Popoldne odrinemo na kolodvor. Jaz sem bil zamišljen; drugi so si delali na vso moč »korajžo« s petjem in vriskanjem. Z Bogom domovina draga! Morda te ne vidim več. Peljali smo se na Dunaj, odtod v Olmuc in dalje do Moravske Tribave. Došli smo k polku. Bilo nas je kakih tristo; kajti naposled so pobrali vse, stare in mlade; major ni več vprašal, hoče-li kdo iti radovoljno ali ne.

Smešnica. Postavili so bili v neki vasi enkrat, ko so pri tarni cerkvi obhajali cerkveno žegnanje, fantje lep maj. Ko pa je v tistej okolici kmalo potem toča pobila, brz so nekateri ljudje znašli, da toče nihče drugi ni kriv, kakor maj. Kdo torej ve povedati, komu bi se bilo bolj čuditi, ali modrosti in znajdljivosti ljudij, ali moči, katero ima obeljena, po konci stoječa smreka?

Razne stvari.

(Milostljivi knezoškof) so se odpeljali v torek popoldne na Dunaj, in utegnejo o konci tedna priti domov.

(Odlikovanje.) Minister za državne finance, dr. Steinbach je dobil red železne krone prve vrste. Da je to odlikovanje v zvezi z uravnavo »kronske veljave«, o tem ni dvoma.

(Zahvala.) Blagorodna gospá Marija Bratanič iz Šentilja pri Velenji je darovala družbi sv. Cirila in Metoda petsto goldinarjev. Za ta velikodušni dar izreka domoljubni gospej najsrčnejšo zahvalo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Šolstvo.) Z začetkom šolskega leta 1892/93 bode na privatnem ženskem učiteljski pri šolskih sestrar v Mariboru I, II. in IV. tečaj in kurs za »ročna dela. Več pové vodstvo čč. sester.

(Posvečevanje nedelje.) Na novi železnici iz Poličan v Konjice dela se tudi v nedeljah in pobožno slov. ljudstvo vpraša po vsej pravici: ali se tako spoštuje božja postava in kako se ujema to s cesarsko postavo o nedeljskem počitku?

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval neimenovan dobrotnik slov. šolske mladine iz Ljutomera 6 gld. 40. kr.

(Učiteljstvo.) Na c. kr. učiteljski v Mariboru je postal g. dr. Ivan Bezjak stalni učitelj za slovenščino.